

2. PILÍŘ

PR • P • JENI

VE FARNÍ RODINĚ

PŘEDSTAVENÍ TÉMATU: **AKTIVNÍ ZAPOJENÍ LAIKŮ** (TEXTOVÝ PŘEPIS VIDEO)

ÚVOD DO TÉMATU

Farnost často vnímáme jen jako území pod správou jednoho kněze. Je ale něčím mnohem větším. Je společenstvím věřících – farní rodinou, kterou tvoří každý z nás, která je otevřená všem a jejímž středem je Kristus. Ve Skutcích apoštolů čteme: „Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společné.“ (Sk 2,44) Vidíme, že ani zde není společenství církve vyčleněno územím, nýbrž lidmi, jejich vztahy a službou. Život farnosti zahrnuje společnou modlitbu, duchovní růst, službu druhým a také vzájemné vztahy. Jak celá církev, tak i každá farnost je poslána, aby vydávala svědectví o živém Bohu tomuto světu.

REALITA FARNOSTÍ

Některé farnosti jsou velmi živé – mají malá společenství, formační programy a každý den bohoslužbu i další modlitby. Zatímco na jiných místech je život farnosti zúžen pouze na nedělní bohoslužbu a farnosti místo růstu pouze přežívají. Ve 255 farnostech diecéze, tedy ve víc než polovině, se na nedělní bohoslužbu pravidelně schází méně než 100 věřících. Statistiky ukazují, že v kostelích ubývá věřících a v následujících letech se také sníží počet kněží působících ve farnostech asi o polovinu.

Společně se chceme zamýšlet, jak tedy vytvořit v nových podmínkách životaschopné farní rodiny. Co funguje a co naopak potřebuje změnu? Jaké příležitosti se před námi otevírají a kam nás Duch Svatý volá?

SYNODÁLNÍ INSPIRACE

V rámci předchozí fáze synodálního procesu zaznívala touha věřících po aktivním zapojení laiků a lepší spolupráci kněží a laiků. Ozývaly se také hlasy po sjednocení podmínek u příprav na svátosti. A v neposlední řadě dobrá praxe se setkáváním mimo neděli a samozřejmě mnoho dalších témat. Také z těchto podnětů vychází otázky pro tento pilíř.

V prvním listu Korintským čteme o tom, že každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. Všimněte si, že se zde nemluví pouze o dvanácti apoštolech, o kněžích nebo o vysoce postavených autoritách, ale o všech věřících. Dary, které dostáváme od Ducha Svatého, nemají být pouze k našemu užitku, ale mají sloužit druhým, sloužit společenství církve.

AKTIVNÍ SLUŽBA A SPOLUPRÁCE S KNĚŽÍMI

Jako první tedy chceme otevřít téma aktivního zapojení laiků do života farnosti a spolupráci s kněžími. Už nyní máme dobrou zkušenost se službou katechetů, center pro rodinu, pastoračních pomocníků a dalších, kteří se zapojují do služeb ve farnostech. Chceme dát prostor darům každého a zároveň pomoci kněžím v jejich službě. Proto hledáme, kde je ten správný prostor pro větší zapojení laiků.

Podle církevního práva mohou věřící vypomáhat také s přípravami na svátosti, výukou náboženství, službou nemocným atd. V některých farnostech je taková pomoc běžná, jinde pro ni zatím nebyl prostor. V nově propojených farnostech už nebude možné, aby kněz obstaral všechny pastorační úkony sám jako doposud. Rozhodně nechceme kněze nahrazovat, spíše toužíme po větší spolupráci, aby kněží nebyli na svou službu sami.

V první otázce se tedy ptáme, které pastorační úkony má zajistit především kněz a kde naopak vidíme větší prostor pro službu laiků?

SLUŽBA LEKTORŮ, AKOLYTŮ A KATECHISTŮ

Ve farnostech máme také dobrou zkušenost se zapojením laiků, kteří čtou Boží slovo při bohoslužbách nebo vypomáhají u oltáře mimo jiné s podáváním svatého přijímání. Tito muži a ženy jsou k těmto službám pověřeni jen dočasně a pouze pro konkrétní farnost. Církev v posledních letech však vybízí k docenění těchto služeb, ke kterým mohou být lidé pověřeni bez omezení pro konkrétní farnost či dobu. Takové ustanovené služebníky nazýváme lektory a akolyty. V naší diecézi toto trvalé pověření laici s výjimkou bohoslovců nemají.

Zároveň papež František ustanovil službu katechisty. Tím může být muž nebo žena, kteří jsou po náležité formaci ustanoveni ke službě hlásání Božího slova, ať už jako katecheté nebo ti, kdo vedou přípravy na svátosti, podílí se na vedení duchovních cvičení nebo zastávají další pastorační úkony. Mohou tak být výraznou pomocí pro službu kněze.

V druhé otázce chceme společně rozlišit, jestli chceme v naší diecézi rozvíjet trvalé služby laiků - akolytů, lektorů a katechistů? Pokud ano, za jakých podmínek? Pokud ne, proč?

PŘÍPRAVA NA SVÁTOSTI

Důležitou součástí duchovního růstu křesťana jsou svátosti. Před jejich přijetím probíhá příprava, především u křtu, biřmování, 1. svatě zpovědi a 1. sv. přijímání a také před manželstvím. V další otázce nás zajímá především sdílení dobrých zkušeností z farností.

Jaké příklady dobré praxe v oblasti příprav na svátosti můžete předat z vašich farností? Co funguje a může být inspirací i pro druhé?

SPOLEČNÁ MODLITBA VE VŠEDNÍ DNY

Slavení neděle a nedělním bohoslužbám jsme se věnovali v prvním pilíři. A nyní se zamyslíme nad společnou modlitbou ve všední dny. Na mnoha místech je zvykem scházet se v týdně ke mši svaté. S úbytkem kněží to ale nemusí být takovou samozřejmostí jako doposud. Pojdme tedy společně hledat další cesty.

Pokud ve všední den nebude možné mít ve vašem kostele mši sv., jaký je pro vás preferovaný způsob setkávání k modlitbě?

OTÁZKY DO SKUPINEK

1. Které pastorační úkony má zajistit především kněz a kde naopak vidíme větší prostor pro službu laiků?

Vyberte 1 z možností na škále:

výhradně kněz - spíše kněz - nevíme - spíše zapojit laiky - maximální zapojení laiků

Ptáme se na tyto oblasti:

vedení společných modliteb
(adorace, májové, křížové cesty atd.)
návštěvy nemocných
vedení ministrantů
péče o scholy
vedení poutě
příprava na křest
příprava na 1. sv. přijímání

příprava na biřmování
příprava na manželství
doprovázení malých společenství
duchovní doprovázení
duchovní rozhovory
vyučování náboženství
formace (duchovní růst, služba)
vzdělávání ve víře (přednášky)

2. Chceme v našich farnostech rozvíjet trvalé služby laiků - akolytů, lektorů a katechistů? Pokud ano, za jakých podmínek? Pokud ne, proč?

3. Jaké příklady dobré praxe v oblasti příprav na svátosti můžete sdílet z vašich farností? Co funguje a může být inspirací i pro druhé?

4. Pokud ve všední den nebude možné mít ve vašem kostele mši sv., jaký je pro vás preferovaný způsob setkávání se k modlitbě? Zvolte prosím maximálně tři z nabízených možností:

1. zúčastnit se modlitby nebo liturgie online, přes televizi nebo rádio
2. zúčastnit se bohoslužby slova se svatým přijímáním v našem kostele
3. zúčastnit se společné modlitby v našem kostele
(např. adorace, modlitba růžence, chvály,...)
4. nepotřebujeme v týdnu žádný společný duchovní program
5. zúčastnit se setkání malého společenství či skupinky mimo kostel
6. zúčastnit se mše svaté v jiném kostele
7. jiné

Nehledáme konkrétní řešení pro každou farnost, to bude naším společným úkolem později. Nyní se ptáme na směr, kterým se chceme v naší diecézi vydat.